

Wymagania edukacyjne z języka polskiego w klasie VII

niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

	Wymagania podstawowe	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Wymagania ponadpodstawowe
Zagadnienia	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Kształcenie literackie i kulturowe -liryka i gatunki mieszane	Uczeń: - relacjonuje treść wiersza - określa rodzaj literacki utworu -wskazuje podmiot liryczny - wskazuje adresata lirycznego - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>renesans, humanizm, fraszka, apostrofa, archaizm, hierarchia wartości, neologizm, wiersz biały, wiersz wolny, mała ojczyzna, sonet, personifikacja, puente, paradoks, ironia, rym, powtórzenie, pieśń, pytanie retoryczne, satyra, romantyzm, pozytywizm, emigracja, ballada</i>	Uczeń: - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego -nazywa uczucia podmiotu lirycznego - wskazuje i wypowiada się na temat adresata lirycznego - wskazuje apostrofę i wyjaśnia jej funkcję - dokonuje podziału wiersza na części tematyczne - wskazuje i podaje nazwy środków stylistycznych użytych w wierszu - przedstawia współczesną formę wskazanych archaizmów występujących w utworze - wskazuje cechy wiersza wolnego	Uczeń: - interpretuje znaczenie wiersza - wyjaśnia sens puenty utworu - wskazuje kontekst biograficzny utworu - określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu - omawia język wiersza - wyjaśnia metaforyczne znaczenie związków frazeologicznych - interpretuje tytuł - omawia funkcję neologizmów w wierszu - omawia znaczenie refrenu dla wymowy wiersza - wykorzystuje kontekst biograficzny do analizy utworów J. Kochanowskiego i A. Mickiewicza	Uczeń: - wypowiada się na temat utworu, - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, interpretuje jego postawę, hierarchię wartości, przedstawia jego punkt widzenia, sposób postrzegania świata i wartości - wypowiada się na temat własnego pojmowania pojęcia „małej ojczyzny” - określa nastrój wiersza i wyjaśnia, jakimi środkami jest on budowany - interpretuje puente, przesłanie utworu - podejmuje dyskusję dotyczącą utworu - omawia renesansowy charakter fraszek	Uczeń: - podejmuje dyskusję na tematy związane z utworem i dotyczące jego problematyki - wskazuje konteksty i nawiązania - podejmuje dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia - opracowuje mapę myśli dotyczącą omawianego tematu - tworzy samodzielną wypowiedź pisemną na tematy szeroko powiązane z utworem - omawia wybrane teksty kultury

	<ul style="list-style-type: none"> -wskazuje archaizmy w utworach - zna najważniejsze fakty z życia J. Kochanowskiego, A. Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> - ustala przynależność gatunkową wiersza -charakteryzuje twórczość J. Kochanowskiego A. Mickiewicza, 		<ul style="list-style-type: none"> - omawia związek pomiędzy twórczością autorów (J. Kochanowski, I. Krasicki, A. Mickiewicz, J. Słowacki) a problemami epoki 	
Kształcenie literackie i kulturowe -proza	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa rodzaj literacki utworu - określa przynależność utworu/ fragmentów utworu do rodzaju literackiego - podaje nazwę rodzaju narracji - relacjonuje treść utworu/fragmentu utworu - wskazuje wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powieść, powieść kryminalna, nowela, punkt kulminacyjny, emigrant, symbol, wyraz potoczny, kompozycja, przypowieść, carpe diem, sentencja, powieść historyczna, archaizm</i> - zna najważniejsze fakty z życia H. Sienkiewicza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje cechy gatunkowe utworu - zapisuje wydarzenia w punktach - wypowiada się na temat narracji w utworze - omawia świat przedstawiony w utworze - opisuje czas i miejsce akcji - charakteryzuje głównego bohatera utworu/ bohaterów występujących w danym fragmencie utworu - określa typ narracji występującej w danym fragmencie - wskazuje archaizmy i wyjaśnia ich znaczenie -charakteryzuje twórczość H. Sienkiewicza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia cechy decydujące o przynależności gatunkowej utworu - opisuje wewnętrzną przemianę bohatera - omawia relacje panujące między bohaterami - omawia sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera - interpretuje postępowanie bohaterów - omawia funkcję narracji pierwszoosobowej - omawia funkcję wyrazów potocznych w danych fragmentach - interpretuje znaczenie aforyzmów znajdujących się w utworze - omawia funkcje archaizmów w utworze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmuje dyskusję na główne tematy dotyczące utworu - formułuje i wyjaśnia przesłanie utworu - analizuje sposób przedstawienia bohaterów - interpretuje słowa bohaterów - rozumie i omawia elementy symboliczne utworu - wypowiada swoją opinię na temat przeczytanego fragmentu - omawia związek pomiędzy twórczością H. Sienkiewicza a problemami epoki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą tematów, motywów zawartych w utworze - podejmuje dyskusję na tematy związane z utworem i odnosi ją do wybranych tekstów kultury - omawia kontekst historyczny utworu -referuje treść całego utworu na podstawie książki lub filmu - charakteryzuje życie i twórczość A. Saint-Exupéry

			- wykorzystuje kontekst biograficzny do analizy utworów H. Sienkiewicza		
Kształcenie literackie i kulturowe - wywiad	- wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> - relacjonuje treść wywiadu	- wymienia cechy charakteru bohatera wywiadu - relacjonuje treść wywiadu wskazując najistotniejsze fragmenty z perspektywy bohatera wywiadu, podjętych przez niego decyzji, działań itp.	- wyjaśnia tytuł wywiadu - wskazuje fragmenty nacechowane emocjonalnie	- wyjaśnia przyczyny zachowania bohatera wywiadu - pisze charakterystykę bohatera wywiadu	- podejmuje dyskusję na tematy szeroko związane z utworem i jego problematyką - dokonuje charakterystyki porównawczej bohatera wywiadu z inną postacią rzeczywistą lub fikcyjną
Kształcenie literackie i kulturowe -dramat i spektakl teatralny	Uczeń: -przyporządkowuje utwór do rodzaju literackiego - relacjonuje treść dramatu - wskazuje cechy dramatu - określa czas i miejsce akcji - dokonuje podziału bohaterów na bohaterów realistycznych i fantastycznych - omawia specyfikę teatru starożytnej Grecji - wyjaśnia znaczenie terminów:	Uczeń: - omawia cechy gatunkowe tragedii - dokonuje podziału bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych - charakteryzuje bohaterów utworu - wskazuje wątek główny i wątki poboczne utworu - zapisuje w punktach historię przedstawioną w utworze - wskazuje sceny komiczne i tragiczne - podaje przykłady różnych rodzajów komizmu	Uczeń: - interpretuje tytuł dramatu - wyjaśnia sens motto - opisuje nastrój dramatu - wskazuje cechy dramatu romantycznego - określa funkcję świata fantastycznego w utworze - opisuje bohatera, jego ewolucję, decyzje itp. - wskazuje cechy teatru antycznego obecne współcześnie - określa funkcję ironii w dramacie	Uczeń: - wyjaśnia, na czym polega tragizm bohatera - wyjaśnia znaczenia symboliczne zawarte w utworze - interpretuje wybrane przedstawienie teatralne - analizuje zakończenie dramatu i omawia jego przesłanie - analizuje sposoby uzyskania odpowiedniego nastroju w dramacie - wypowiada się na temat prawd moralnych przedstawionych w utworze	Uczeń: - analizuje wskazany plakat teatralny - formułuje na podstawie dramatu uniwersalne prawdy o ludzkiej psychice, moralności itp. - omawia nawiązania kulturowe obecne w dramacie - wypowiada się na temat roli reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego - podejmuje dyskusję na temat granic wolności reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego

	<p><i>przedstawienie realistyczne, komedia, komizm charakterów, komizm sytuacyjny, komizm słowny, akt, scena, didaskalia, karykatura, bohaterowie pierwszoplanowi, bohaterowie drugoplanowi, bohaterowie epizodyczni, motto, dramat romantyczny, dziady, guślarz, motto, wierzenia ludowe, nauka moralna</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje zmiany, jakie zaszły w rozwoju teatru - rozpoznaje elementy języka teatru w przedstawieniu - omawia specyfikę teatru elżbietańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia relacje pomiędzy dramatem a teatrem - wyjaśnia, na czym polega karykaturalne przedstawienie bohaterów - omawia specyfikę teatru współczesnego - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przedstawienie awangardowe, komizm charakterów, komizm sytuacyjny, komizm słowny</i> 		<ul style="list-style-type: none"> - pisze recenzję przedstawienia teatralnego - podaje przykłady przedstawienia motywów zawartych w utworze w innych tekstach kultury - wybiera dwie adaptacje dramatu i dokonuje ich analizy porównawczej - charakteryzuje twórczość A. Fredry, wykorzystuje kontekst biograficzny do analizy utworu
<p>Kształcenie literackie i kulturowe - komiks</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czarny charakter, komiks, wyraz dźwiękonaśladowczy</i> - relacjonuje treść komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia znane sobie przykłady „czarnych charakterów” z wybranych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się na temat sposobu prezentacji bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje funkcję „czarnego charakteru” w wybranym tekście kultury - przedstawia swoją opinię na temat komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia fabułę - omawia rodzaj rysunku zastosowanego w podanym komiksie
<p>Kształcenie literackie i kulturowe - reportaż</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu <i>reportaż</i> - relacjonuje treść fragmentów utworu 		<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje podziału tekstu na części i nadaje im tytuły - wskazuje cechy reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje dyskusję na temat związany bezpośrednio z tematem utworu 	<ul style="list-style-type: none"> - wyraża własną opinię na tematy szeroko związane z utworem - wskazuje inne teksty kultury powiązane tematycznie z omawianym utworem
<p>Pisanie form wypowiedzi - rozprawka</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>teza,</i> 	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze rozprawkę, w której 	<p>Uczeń:</p>

	<p><i>hipoteza, argumenty, akapit</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - referuje trzy możliwe schematy pisania rozprawki - przedstawia elementy kompozycji wypowiedzi argumentacyjnej - wskazuje cechy dobrze skomponowanego tekstu - wymienia cechy składające się na wewnętrzną spójność wypowiedzi - organizuje tekst, nie zawsze zachowując logikę 	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje argumenty do podanego zagadnienia - tworzy plan rozprawki na podstawie podanej dyskusji - porządkuje podaną wypowiedź - wskazuje w podanym tekście zdanie główne akapitu - tworzy wewnątrznie uporządkowane wypracowanie o umiarkowanym stopniu spójności 	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy - koryguje dane wypracowanie - formułuje wstęp do wypracowania - tworzy wewnątrznie uporządkowane, na ogół spójne wypracowanie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zawarta została właściwa teza bądź hipoteza ✓ argumentacja jest wnikliwa, przekonująca i konsekwentna ✓ przedstawiona została własna opinia dotycząca zadanego tematu, ujawniająca szczególną wrażliwość/wnikliwość piszącego <p>- tworzy wewnątrznie uporządkowane, spójne wypracowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie przygotowuje plan rozprawki; - gromadzi potrzebny materiał; - swobodnie posługuje się cytatem; - stosuje różne wyrażenia i zwroty służące włączeniu cytatu w składniowy tok wypowiedzi; - stosuje poprawne znaki interpunkcyjne
<p>Pisanie form wypowiedzi - charakterystyka</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>charakterystyka, charakterystyka postaci, autocharakterystyka, charakterystyka porównawcza</i> - wskazuje elementy składające się na charakterystykę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia różnice pomiędzy charakterystyką statyczną a charakterystyką dynamiczną 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy plan charakterystyki wybranej postaci literackiej bądź filmowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze charakterystykę zawierającą opis wyglądu zewnętrznego postaci i wnikliwy opis cech charakteru, konsekwentnie poparty trafnie dobranymi przykładami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy charakterystykę porównawczą dwóch postaci literackich lub filmowych
<p>Pisanie form wypowiedzi - opis sytuacji, przeżyć wewnętrznych i dzieła sztuki</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje podział obrazu na części tematyczne - wskazuje głównych bohaterów obrazu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji - redaguje pogłębiony opis przeżyć 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje obraz z innymi tekstami kultury - omawia wybrany obraz impresjonistyczny

	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki - podaje nazwy barw użytych przez malarza - opisuje, co zostało przedstawione na obrazie - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>realizm</i>, <i>źródło światła</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje postacie przedstawione na obrazie i ich emocje - wypowiada się na temat strojów bohaterów - omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje opis sytuacji na podstawie podanego planu - omawia kolorystykę dzieła - przedstawia na podstawie wybranych źródeł cechy impresjonizmu - odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów występujących na obrazach - interpretuje gesty bohaterów obrazu - omawia rolę światła na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne i posługując się bogatym słownictwem - wyraża swoją opinię na temat obrazu - wskazuje cechy impresjonizmu na obrazie - wnikliwie przedstawia przy opisie dzieła sztuki elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy artyzmu, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość - omawia konteksty (biblijny, mitologiczny itp.) - interpretuje wymowę dzieła 	
Pisanie form wypowiedzi -wywiad	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> - wymienia etapy tworzenia wywiadu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - układa pytania do autora podanego tekstu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zbiera informacje na temat wybranej postaci, wymyśla temat wywiadu i układa pytania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza wywiad z kolegą/koleżanką - wskazuje błędy w podanym wywiadzie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia i ocenia wskazany przez siebie wywiad
Formy wypowiedzi - dyskusja	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dyskusja</i>, <i>stanowisko (teza)</i>, <i>argument</i>, <i>kontrargument</i>, <i>sofizmat</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje w podanym tekście argumenty i kontrargumenty - wskazuje w podanej dyskusji elementy manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> - bierze udział w debacie - wyjaśnia, w jaki sposób rozpoznaje się sofizmaty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje swobodnie różnorodne wyrazy, wyrażenia i zwroty określające stanowisko mówiącego;

	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje cele podjęcia dyskusji - wymienia cechy dobrego dyskutanta - wymienia nieuczciwe chwytły stosowane w dyskusji 				<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje w wypowiedziach indywidualnie wybrane i przeczytane materiały
Nauka o języku - fonetyka - akcent wyrazowy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>głoska, spółgłoska, samogłoska, litera, upodobnienia fonetyczne, ubezdźwięcznienia, udźwięcznienia, upodobnienia wsteczne i postępowe, upodobnienia wewnątrzwyrazowe, upodobnienia międzywyrazowe, utrata dźwięczności w wygłosie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i> - dokonuje podziału wyrazu na głoski - wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski - wskazuje spółgłoski powodujące upodobnienia - przedstawia zasady stosowania akcentu wyrazowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa funkcję głoski <i>i</i> w podanych wyrazach - zapisuje wymowę wyrazu i wskazuje różnice pomiędzy wymową a pisownią - na ogół poprawnie wymawia wyrazy - wskazuje kierunek upodobnienia w podanych wyrazach - wskazuje upodobnienia międzywyrazowe w podanym tekście - poprawnie akcentuje przeczytane wyrazy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonuje poprawnego podziału wyrazu - poprawnie wymawia wyrazy - wskazuje wyrazy, w których wolno lub należy upraszczać grupy spółgłoskowe - wskazuje wyrazy, w których nie wolno upraszczać grup spółgłoskowych - wskazuje rzeczowniki, w których akcent pada na 3. sylabę od końca 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koryguje błędy w wymowie i wyjaśnia ich przyczynę - stosuje w wypowiedzi wyrazy, w których akcent pada na 3. i 4. sylabę od końca 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - właściwie wymawia i zapisuje przykłady analogiczne, które nie były przedmiotem ćwiczeń lekcyjnych

<p>Nauka o języku – - części mowy, czasownik - strona czynna i bierna czasownika</p>	<p>Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czasownik osobowy, czasownik nieosobowy, czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i> - wymienia, przez co odmienia się czasownik - odróżnia formy nieosobowe czasownika od form osobowych - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>strona czynna, strona bierna, wykonawca czynności, obiekt czynności, czasownik przechodni, czasownik nieprzechodni</i> - przedstawia zasadę tworzenia strony biernej czasownika</p>	<p>Uczeń: - określa formy gramatyczne czasownika - uzupełnia zdania czasownikami w odpowiedniej formie - przekształca zdania ze strony czynnej na bierną i odwrotnie - odróżnia czasowniki przechodnie od czasowników nieprzechodnich - wskazuje wypowiedzi, w których najważniejszą rolę odgrywa wykonawca czynności oraz te, w których najistotniejszy jest obiekt czynności</p>	<p>Uczeń: - redaguje zdania z nieosobowymi formami czasownika zakończonymi na -no, -to - przekształca zdania, używając odpowiedniej formy czasownika - wskazuje, w jakich okolicznościach używamy strony biernej - odnajduje w tekście czasowniki w stronie biernej i wyjaśnia, w jakim celu zostały użyte</p>	<p>Uczeń: - modyfikuje wypowiedź za pomocą zmiany aspektu - sporządza notatkę z zastosowaniem nieosobowych form czasownika - używa strony biernej w tekstach oficjalnych, np. w stylu urzędowym</p>	<p>Uczeń: - redaguje instrukcję, w której wykorzystuje czasowniki w trybie rozkazującym - odmienia czasowniki kłopotliwe</p>
<p>Nauka o języku - imiesłowy</p>	<p>Uczeń: - przedstawia klasyfikację imiesłów - wskazuje imiesłowy w tekście - wymienia zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami</p>	<p>Uczeń: - tworzy imiesłowy od podanych czasowników - odmienia imiesłowy przymiotnikowe - stosuje zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami - tworzy imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i></p>	<p>Uczeń: - przekształca zdania podrzędne w imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe z określeniami - przekształca wskazane zdania na konstrukcje z imiesłowami przysłówkowymi - zastępuje określenia oznaczające cechy z</p>	<p>Uczeń: - wskazuje i poprawia błędy związane z użyciem imiesłów - redaguje tekst z użyciem wszystkich rodzajów imiesłów - redaguje tekst z użyciem imiesłów z przeczeniem <i>nie</i></p>	<p>Uczeń: - zapisuje przykłady analogiczne, które nie były przedmiotem ćwiczeń lekcyjnych</p>

			imięstwowami z przeczeniem <i>nie</i>		
Nauka o języku- zdania - zdania złożone - rodzaje zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie - zasady interpunkcyjne w zdaniach złożonych	Uczeń: - wskazuje zdania złożone - wymienia rodzaje zdań złożonych - odróżnia zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie - wskazuje spójniki, przed którymi należy postawić przecinek w zdaniu złożonym współrzędnie - wymienia zasady stosowania przecinków w zdaniach złożonych	Uczeń: - wskazuje pytanie, na które odpowiadają dane zdania podrzędne - podaje nazwy rodzajów zdań złożonych - wskazuje zdania złożone współrzędnie i określa ich typy - przyporządkowuje zdania współrzędne stosownie do podanego wykresu - wskazuje zdania podrzędne przydawkowe i formułuje do nich pytania - wskazuje zdania podrzędne dopełnieniowe i formułuje do nich pytania - wskazuje zdania złożone współrzędnie, w których brakuje przecinków	Uczeń: - przyporządkowuje wykresy do zdań - sporządza wykresy zdań złożonych współrzędnie - formułuje zdania podrzędne i stawia przecinki w odpowiednich miejscach	Uczeń: - sporządza wykresy zdań złożonych i podaje nazwy typów zdań podrzędnych; - - buduje różnego typu zdania złożone, stosując właściwe spójniki; - przekształca tekst, stawiając przecinki w odpowiednich miejscach	Uczeń: - stosuje różnego typu zdania złożone w wypowiedzi uzasadniającej własne zdanie, stanowisko
Nauka o języku	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

<p>- wypowiedzenie wielokrotnie złożone</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wypowiedzenie wielokrotnie złożone, zdanie główne</i> - dokonuje podziału wypowiedzeń wielokrotnie złożonych na wypowiedzenia składowe</p>	<p>- wskazuje zdanie główne w wypowiedzeniu złożonym - stosuje odpowiednią interpunkcję w zdaniach wielokrotnie złożonych</p>	<p>- sporządza wykres zdania wielokrotnie złożonego - przekształca grupy zdań pojedynczych w wypowiedzenia wielokrotnie złożone</p>	<p>- dokonuje opisu składniowego sporządzonego wykresu - koryguje zbyt długie wypowiedzenia wielokrotnie złożone</p>	<p>- buduje wypowiedź różnorodną składniowo</p>
<p>Nauka o języku - mowa niezależna i zależna</p>	<p>Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mowa zależna, mowa niezależna</i> - wyjaśnia różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną</p>	<p>Uczeń: - w podanym tekście wskazuje mowę zależną i mowę niezależną - zapisuje dowolny dialog w formie mowy zależnej - przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję</p>	<p>Uczeń: - redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej</p>	<p>Uczeń: - przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie</p>	<p>Uczeń: - swobodnie stosuje mowę niezależną i zależną w budowanych przez siebie wypowiedziach ustnych i pisemnych</p>
<p>Nauka o języku - słowotwórstwo, wyrazy pochodne, rodziny wyrazów, przedrostki i przyrostki, skrótkowce i skróty, wyrazy złożone</p>	<p>Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, kategoria słowotwórcza, czasowniki dokonane, stopień wyższy i najwyższy przymiotników oraz przysłówków, rodzina</i></p>	<p>Uczeń: - wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów pochodnych - tworzy przymiotniki od rzeczowników - przyporządkowuje wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej - wskazuje wyrazy należące do jednej rodziny - wskazuje wyraz podstawowy w parze wyrazów pokrewnych</p>	<p>Uczeń: - wskazuje w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny - wskazuje formant w wyrazie pochodnym - tworzy czasowniki dokonane poprzez dodanie przedrostków - tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotników i przysłówków</p>	<p>Uczeń: - dokonuje analizy słowotwórczej podanych wyrazów - tworzy wyrazy należące do konkretnych kategorii słowotwórczych - sporządza wykresy rodziny wyrazów - tworzy własny tekst z użyciem wyrazów z przedrostkami s-, z- oraz przyrostkami -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki</p>	<p>Uczeń: - samodzielnie dokonuje słowotwórczych przekształceń leksykalnych; - różnicuje stylistycznie wypowiedź, stosując tworzone formy</p>

	<p>wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność, skrótowiec, skrót, wyraz złożony, złożenie, zrost</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia kategorie słowotwórcze - wskazuje cechy decydujące o pisowni przedrostków z-, s- - wymienia rodzaje skrótowców - przedstawia zasady odmiany skrótowców i używania ich w zdaniach - wymienia zasady stosowania skróconego zapisu - referuje zasady tworzenia wyrazów złożonych i wymienia ich typy 	<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje wyrazy, stosując odpowiednie przedrostki - zapisuje wyrazy z odpowiednimi przyrostkami -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki - odnajduje skrótowce w tekście - wyjaśnia znaczenie skrótowców i skrótów - objaśnia znaczenie wskazanych wyrazów złożonych - odróżnia zrosty od złożeń 	<ul style="list-style-type: none"> - podkreśla rdzeń i wskazuje oboczności w rodzinie wyrazów - w podanym tekście poprawia błędy wynikające z błędnego zapisu przedrostków z-, s- oraz przyrostków -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki - poprawnie stosuje skrótowce w zdaniu - poprawnie zapisuje skróty podanych wyrażeń - tworzy poprawne przymiotniki złożone 	<ul style="list-style-type: none"> - zastępuje podane nazwy właściwymi skrótowcami - używa wyrazów złożonych w odpowiednim kontekście 	
--	---	---	---	---	--

W odniesieniu do uczniów z opiniami poradni psychologiczno - pedagogicznej stosuje się zindywidualizowane wymagania i ocenianie bieżące umiejętności oraz nabywanej wiedzy.